

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 18. oktoober 2022
(OR. en)

12967/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0310(NLE)

ECOFIN 932
UEM 233
FIN 990

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1354, millega antakse Portugali Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/...,

...,

**millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1354,
millega antakse Portugali Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel
ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud
eriolukorras**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA),¹ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

ning arvestades järgmist:

- (1) Portugali 11. augusti 2020. aasta taotluse alusel andis nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1354¹ Portugalile finantsabi laenuna, mille maksimaalne summa oli 5 934 462 488 eurot, maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg 15 aastat ja mis on kättesaadav 18 kuu jooksul, et täiendada Portugali riiklikke jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.
- (2) Portugal pidi laenu kasutama selleks, et rahastada lühendatud tööaja kavasid ja samalaadseid meetmeid ning tervishoiualaseid meetmeid, nagu on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artiklis 3.
- (3) Portugali poolt 9. detsembril 2021 esitatud teise taotluse alusel laiendas nõukogu rakendusotsusega (EL) 2022/99² meetmete loetelu, mille jaoks oli rakendusotsusega (EL) 2020/1354 finantsabi juba antud, et täiendada Portugali riiklikke jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.

¹ Nõukogu 25. septembri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1354, millega antakse Portugali Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 314, 29.9.2020, lk 49).

² Nõukogu 25. jaanuari 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/99, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1354, millega antakse Portugali Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 17, 26.1.2022, lk 47).

- (4) COVID-19 puhang on halvanud olulise osa Portugali tööjõust. See on kaasa toonud Portugali avaliku sektori kulutuste korduva järsu ja olulise kasvu seoses meetmetega, millele on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artiklis 3.
- (5) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Portugal rakendas aastatel 2020, 2021 ja 2022, et seda puhangut ohjeldada ning selle sotsiaal-majanduslikke ja tervishoiualaseid tagajärgi leevendada, on avaldanud ja avaldavad jätkuvalt ränka mõju riigi rahandusele. Aastal 2020 oli Portugali valitsemissektori eelarvepuudujääk 5,8 % ja võlg 135,2 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) ning 2021. aasta lõpuks vähenesid need näitajad vastavalt 2,8 %-ni ja 127,4 %-ni. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt oleks Portugali valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2022. aasta lõpuks vastavalt 1,9 % ja 119,9 % SKP-st. Komisjoni 2022. aasta suvise vaheprognoosi kohaselt kasvab Portugali SKP 2022. aastal 6,5 %.
- (6) 17. septembril 2022 taotles Portugal liidult lisafinantsabi summas 300 000 000 eurot, et aastatel 2020, 2021 ja 2022 võetud riiklikke meetmeid jätkuvalt täiendada, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele. Eelkõige pikendas ja muutis Portugal veelgi lühendatud töötaja kavasid ja samalaadseid meetmeid, millele on osutatud põhjendustes 7–21.

- (7) Portugali „12. veebruari seaduse nr 7/2009“ artiklitega 298–308 ja nagu täpsustatud „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artikliga 142, kehtestati meede, millega toetatakse töölepingute säilitamist töö ajutise katkestamise või Portugali tööseadustikus sätestatud tavapärase tööaja lühendamise korral. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis a. Algselt toetati meetmega abikõlblikke ettevõtteid, et katta 70 % töötajate hüvitistest, kusjuures töötajate hüvitised võrdusid kahe kolmandikuga nende tavapärasest brutopalgast. Selle kahekolmandikulise korrektsiooni suhtes kehtis alampiir, mis oli võrdne riikliku miinimumpalgaga, ja ülempiir, mis oli võrdne kolmekordse riikliku miinimumpalgaga. Abikõlblikud ettevõtted pidid olema peatanud oma äritegevuse või olema kaotanud märkimisväärse osa oma tulust. Seejärel pikendati meedet, sealhulgas suurendati töötajate hüvitisi ajutiselt 100 %-ni nende tavapärasest brutopalgast;
- (8) „26. märtsi dekreetseadusega nr 10-G/2020“, muudetuna „28. märtsi parandusdeklaratsiooniga nr 14/2020“, „13. aprilli dekreetseaduse nr 14-F/2020“ artikliga 4, „1. mai dekreetseaduse nr 20/2020“ artikliga 3, „14. mai dekreetseaduse nr 20-H/2020“ artikliga 6, „19. juuni dekreetseaduse nr 27-B/2020“ artikliga 2 ning „15. jaanuari dekreetseaduse nr 6-C/2021“ artikliga 2, täpsustatuna „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artikliga 142, kehtestati uus ja lihtsustatud eritoetus töölepingute säilitamiseks töö ajutise katkestamise või tavapärase tööaja lühendamise korral. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis b. See meede sarnanes põhjenduses 7 osutatud meetmega, kuid siin kehtisid lihtsustatud menetlused, et võimaldada kiiremat juurdepääsu rahalistele vahenditele. Algselt toetati meetmega abikõlblikke ettevõtteid, et katta 70 % töötajate hüvitistest, kusjuures töötajate hüvitised võrdusid kahe kolmandikuga nende tavapärasest brutopalgast, ning tööandja vabastati sotsiaalkindlustusmaksetest.

Selle kahekolmandikulise korrektsiooni suhtes kehtis alampiir, mis oli võrdne riikliku miinimumpalgaga, ja ülempiir, mis oli võrdne kolmekordse riikliku miinimumpalgaga. Abikõlblikud ettevõtted pidid toetusetaotlusele eelneva 30 päeva jooksul olema peatanud oma äritegevuse või kaotanud vähemalt 40 % tulust, võrreldes eelmise aasta sama kuuga või sellele perioodile eelnenud kahe kuu keskmisega. Seejärel pikendati meedet mitu korda, sealhulgas suurendati teatavatel asjaoludel töötajate hüvitisi ajutiselt 100 %-ni nende tavapärasest brutopalgast. Kuna sotsiaalkindlustusmaksete vähendamine tähendab valitsemissektorile saamata jäänud tulu, võib neid meetmeid lugeda võrdväärseks avaliku sektori kulutustega määruse (EL) 2020/672 tähenduses.

- (9) „26. märtsi dekreetseaduse nr 10-G/2020“ artikli 5 lõikes 2 ja artiklites 7–9 oli sätestatud, et juhul kui ettevõtte said toetust põhjenduses 7 või 8 osutatud meetmetest ning neil oli kutseõppe eriprogrammide alla kuuluv ning riikliku tööhõive- ja koolitusameti („*Instituto do Emprego Formação Profissional*“, IIEFP) heakskiidetud koolitusprogramm, siis võis töötaja lühendamise alternatiivina anda koolitustoetust, mis kattis asendussissetuleku ja koolituskulud, tingimusel et koolitused toimusid tööajal. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis c.

- (10) „19. juuni dekreetseaduse nr 27-B/2020“ artiklitega 4 ja 5 ning „30. juuli dekreetseaduse nr 46-A/2020“ artikliga 14-A, muudetuna „15. jaanuari dekreetseaduse nr 6-C/2021“ artikliga 4, „24. märtsi dekreetseaduse nr 23-A/2021“ artikliga 2 ning „12. mai dekreetseaduse nr 32/2021“ artikliga 2, täpsustatuna „valitsuse 14. mai määrusega nr 102-A/2021“, kehtestati uus eritoetuse meede ettevõtetele äritegevuse jätkamiseks. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis d. Et hõlbustada tööle naasmist ja toetada töökohtade säilitamist, võisid ettevõtted, kelle töötajate suhtes kohaldati põhjenduses 7 või 8 osutatud meetmeid, algselt saada hüvitist, mis võrdus riikliku miinimumpalgaga iga asjaomase töötaja kohta ja maksti välja ühekordse maksena või võrdus kahekordse riikliku miinimumpalgaga iga sellise töötaja kohta ja maksti välja järk-järgult kuue kuu jooksul. Kui toetust maksti järk-järgult, said ettevõtted asjaomaste töötajate puhul kasutada ka osalist 50 % vabastust sotsiaalkindlustusmaksetest, mida tööandja nende töötajate eest maksis. Seejärel pikendati meedet mitu korda, sealhulgas lisati abikõlblike ettevõtetena mikroettevõtjad, kelle töötajate suhtes oli kohaldatud põhjenduses 12 osutatud meetmeid ning kes võisid seejärel saada hüvitist, mis võrdus kahekordse riikliku miinimumpalgaga iga sellise töötaja kohta ja mis maksti välja järk-järgult kuue kuu jooksul;

- (11) „19. juuni dekreetseaduse nr 27-B/2020“ artikliga 3, muudetuna „14. augusti dekreetseaduse nr 58-A/2020“ artikliga 2, kehtestati uus sissetuleku stabiliseerimise lisatoetus töötajatele, kelle suhtes kohaldati põhjenduses 7 või 8 osutatud meetmeid vähemalt ühe kuu jooksul (hilisema määratluse kohaselt 30 järjestikuse päeva jooksul) ajavahemikul 2020. aasta aprillist juunini. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis e. Abikõlblikud olid töötajad, kelle brutopalk ei ületanud 2020. aasta veebruaris kahekordset riiklikku miinimumpalka. Töötajatel oli õigus saada hüvitist, mis võrdus 2020. aasta veebruari brutopalgaga ja sellise brutopalgaga vahega, mida töötaja sai ajavahemikul, mil tema suhtes kohaldati üht kahest eespool nimetatud meetmest, kusjuures hüvitise alammäär oli 100 eurot ja ülemmäär 351 eurot;
- (12) „30. juuli dekreetseaduse nr 46-A/2020“ artikliga 4, muudetuna „19. oktoobri dekreetseaduse nr 90/2020“ artikliga 2, „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artikliga 142, „15. jaanuari dekreetseaduse nr 6-C/2021“ artikliga 3, „24. märtsi dekreetseaduse nr 23-A/2021“ artikliga 2 ning „13. augusti dekreetseaduse nr 71-A/2021“ artikliga 2 kehtestati uus astmeline eritoetus töölepingute säilitamiseks tavapärase töötaja lühendamise teel. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis f. Algselt nägi meede abikõlblikele ettevõtetele ette hüvitise, mis kattis 70 % ulatuses töötajate hüvitised mittetöötatud tundide eest, kusjuures hüvitis võrdus kahe kolmandikuga nende tavapärasest brutopalgast 2020. aasta augustis ja septembris mittetöötatud tundide eest või nelja viiendikuga nende tavapärasest brutopalgast 2020. aasta oktoobrist detsembrini mittetöötatud tundide eest. Sellest tuleneva töötajate üldise brutopalgaga suhtes kehtis alampiir, mis võrdus riikliku miinimumpalgaga.

Meede nägi ette ka täieliku või osalise vabastuse asjaomase tööandja sotsiaalkindlustusmaksetest, kalibreerituna vastavalt sellele, kas abikõlblik ettevõtte kuulus mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete hulka või suurettevõtete hulka. Abikõlblikud ettevõtted pidid toetusetaotlusele eelneva 30 päeva jooksul olema peatanud oma äritegevuse või kaotanud vähemalt 40 % tulust, võrreldes eelmise aasta sama kuuga või sellele perioodile eelnenud kahe kuu keskmisega. Tavapärase tööaja maksimaalne ajutine lühendamine oli kalibreeritud selliselt, et see suureneks vastavalt abikõlblike ettevõtete saamata jäänud tulu suurusele. Seejärel pikendati meedet mitu korda, sealhulgas lisati abikõlblikuna ettevõtted, mille tulud olid vähenenud vähemalt 25 %, kalibreeriti ümber tavapärase tööaja maksimaalne ajutine lühendamine vastavalt abikõlblike ettevõtete saamata jäänud tulu suurusele, ajutiselt suurendati töötajatele makstav hüvitis 100 %-ni nende tavapärasest mittetöötatud tundide brutopalgast ning kehtestati tööandja sotsiaalkindlustusmaksete soodustuse järkjärguline kaotamine; Kuna sotsiaalkindlustusmaksete vähendamine tähendab valitsemissektorile saamata jäänud tulu, võib neid meetmeid lugeda võrdväärseks avaliku sektori kulutustega määruse (EL) 2020/672 tähenduses.

- (13) „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikliga 26, muudetuna „6. aprilli dekreetseaduse nr 12-A/2020“ artikliga 2, „13. aprilli dekreetseaduse nr 14-F/2020“ artikliga 2, „7. mai dekreetseaduse nr 20-C/2020“ artikliga 4, „24. juuli seaduse nr 27-A/2020“ artikliga 9 ja „11. augusti seaduse nr 31/2020“ artikliga 2 ning „31. märtsi seaduse nr 2/220“ artikliga 325-G, mis lisati „24. juuli seaduse nr 27-A/2020“ artikliga 3, kehtestati uus eritoetuse meede füüsilisest isikust ettevõtjatele, mitteametlikele töötajatele ja juhtivtöötajatele. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis g. Algselt nägi meede ette igakuise hüvitise, mis võrdus isikute registreeritud sissetulekuga ja mille ülemmäär võrdus Portugali sotsiaaltoetuste indeksiga („*Indexante dos Apoios Sociais*“ ehk IAS, 2020. aastal 438,81 eurot). Abikõlblikud olid isikud, kes oma äritegevuse peatasid. Seejärel pikendati meedet mitu korda, sealhulgas lisati abikõlblikuna isikud, kelle tulud olid toetusetaotlusele eelnenud 30 päeva jooksul vähenenud vähemalt 40 %, võrreldes eelmise aasta sama kuuga või sellele perioodile eelnenud kahe kuu keskmisega, hüvitis kalibreeriti ümber selliselt, et igakuine hüvitis oleks võrdne kas isiku registreeritud sissetulekuga, kusjuures ülemmäär võrdus Portugali sotsiaaltoetuste indeksiga, kui isiku registreeritud sissetulek oli väiksem kui 1,5-kordne Portugali sotsiaaltoetuste indeks, või kahe kolmandikuga isiku registreeritud sissetulekust, kusjuures ülemmäär võrdus riikliku miinimumpalgaga, kui isiku registreeritud sissetulek oli 1,5-kordne Portugali sotsiaaltoetuste indeks või suurem, ning alammääraks kehtestati 50 % Portugali sotsiaaltoetuste indeksist.

- (14) „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikliga 23, muudetuna „6. aprilli dekreetseaduse nr 12-A/2020“ artikliga 2, ning „7. aprilli seaduse nr 16/2021“ artikliga 3 kehtestati peretoetus töötajatele, kes ei saa töötada, kuna neil tuleb abistada oma lapsi või muid ülalpeetavaid, kes on alla 12-aastased või – vanusest olenemata – kellel on puue või kes põevad kroonilist haigust. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis h. Meede nägi ette hüvitise, mis vastas kahele kolmandikule tavapärasest brutopalgast ja mida maksid võrdsetes osades tööandja ja sotsiaalkindlustus, kusjuures selle alammäär võrdus riikliku miinimumpalgaga ja ülemmäär kolmekordse riikliku miinimumpalgaga. Meedet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks meetmeks, kuna sellega antakse töötajatele sissetulekutoetust, mis aitab katta lastehoiukulusid, kui koolid on suletud, ja aitab seega vanematel jätkata töötamist, hoides ära töösuhte ohtusattumise.
- (15) „Valitsuse 19. märtsi määrusega nr 3485-C/2020“, „valitsuse 10. aprilli määrusega nr 4395/2020“ ja „valitsuse 28. mai määrusega nr 5897-B/2020“ kehtestati eritoetuse meede koolitajate töölepingute säilitamiseks kutseõppe peatamise tingimustes. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis i. Avaliku sektori toetus seisnes hüvitises, mis katab koolitajate palga isegi siis, kui kutseõpet ei toimu.

- (16) „Töö-, solidaarsus- ja sotsiaalkindlustusministri ning tervishoiuministri 3. märtsi määrusega nr 2875-A/2020“, „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikliga 20, muudetuna „3. septembri dekreetseaduse nr 62-A/2020“ artikliga 2, ja „31. märtsi seaduse nr 2/2020“ artikliga 325-F, muudetuna „24. juuli seaduse nr 27-A/2020“ artikliga 3, kehtestati haigushüvitis COVID-19-sse haigestumise puhuks. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis m. Erinevalt Portugali tavapärasest haigushüvitiste süsteemist ei kohaldata COVID-19 haigushüvitise maksmise suhtes ooteaega. Avaliku sektori toetus seisnes toetusesaaja tavapärase brutopalgaga võrdses hüvitisel.
- (17) „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikliga 19, muudetuna „3. septembri dekreetseaduse nr 62-A/2020“ artikliga 2, ja „31. märtsi seaduse nr 2/2020“ artikliga 325-F, muudetuna „24. juuli seaduse nr 27-A/2020“ artikliga 3, kehtestati toetus töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kellel oli profülaktilise isolatsiooni tõttu ajutiselt keelatud oma kutsealal tegutseda. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis l. Toetuse andmisel ei kohaldata ooteaega. Toetust saavatel töötajatel või füüsilisest isikust ettevõtjatel oli õigus saada hüvitist, mis võrdus nende tavapärase brutopalgaga.

- (18) „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 8. aprilli resolutsiooniga nr 97/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 28. aprilli resolutsiooniga nr 120/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 5. mai resolutsiooniga nr 128/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 5. mai resolutsiooniga nr 129/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 15. juuli resolutsiooniga nr 195/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 15. juuli resolutsiooniga nr 196/2020“ ja „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 17. juuli resolutsiooniga nr 200/2020“ kehtestati Assooride autonoomses piirkonnas mitu piirkondlikku tööhõivega seotud meetet. Meetmeid kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis j. Erimeetmed olid ette nähtud COVID-19 puhangu ajal Assooridel töökohtade säilitamiseks ja nende hulka kuulusid piirkondlikud lisatoetused üleriigilistele kavadele, nimelt lühendatud tööaja kavadele, ning toetus füüsilisest isikust ettevõtjatele ja ettevõtetele nende äritegevuse jätkamisel. Nende meetmete raames antava toetuse saamise tingimus oli, et ettevõtted säilitaksid töölepingud ja jätkaksid äritegevust;

- (19) „Madeira piirkondliku valitsuse 13. märtsi resolutsiooniga nr 101/2020“ ja „Madeira piirkondliku valitsuse asejuhi ning sotsiaalse kaasatuse ja kodakondsuse piirkondliku sekretariaadi 22. aprilli määrusega nr 133-B/2020“ kehtestati Madeira autonoomses piirkonnas mitu piirkondlikku tööhõivega seotud meetet. Meetmeid kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis k. Erimeetmed olid ette nähtud COVID-19 puhangu ajal Madeiral töökohtade säilitamiseks ja nende hulka kuulusid piirkondlikud lisatoetused üleriigilistele kavadele, nimelt lühendatud tööaja kavadele, ning toetus füüsilisest isikust ettevõtjatele ja ettevõtetele nende äritegevuse jätkamisel. Nende meetmete raames antava toetuse saamise tingimus oli, et ettevõtted säilitaksid töölepingud ja jätkaksid äritegevust.
- (20) „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artikliga 156, sama artikli lõike 2 punktides c–f sätestatud tingimustel, nagu on täpsustatud „valitsuse 25. jaanuari määruses nr 19-A/2021“ ja pikendatud „27. novembri dekreetseaduse nr 104/2021“ artikliga 12, kehtestati erakorraline toetuskava füüsilisest isikust ettevõtjatele, töötajatele, kellel puudub juurdepääs muudele sotsiaalkaitsemehhanismidele, ja juhtivtöötajatele, kelle sissetulekut on COVID-19 pandeemia oluliselt mõjutanud. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis r. Füüsilisest isikust ettevõtjate puhul nägi meede ette hüvitise, mis võrdus kahe kolmandikuga töötajate igakuise sissetuleku vähenemisest, ülemmääraga 501,16 eurot. Abikõlblikud olid füüsilisest isikust ettevõtjad, kelle sissetulek ajavahemikus 2020. aasta märtsist detsembrini oli võrreldes 2019. aastaga vähemalt 40 % väiksem.

Töötajatele, kellel puudus juurdepääs muudele sotsiaalkaitsemehhanismidele, nägi meede ette järgmist: i) töötajate puhul hüvitis, mis võrdus igakuise kontrollväärtuse 501,16 eurot ja vastava leibkonna täiskasvanud liikmete keskmise kuupalga vahega, ning ii) füüsilisest isikust ettevõtjate puhul hüvitis, mis võrdus kahe kolmandikuga töötajate igakuise sissetuleku vähenemisest, ülemmääraga 501,16 eurot. Juhtivtöötajatele nägi meede ette hüvitise, mis võrdus kas nende keskmise igakuise võrdlussissetulekuga, kui see oli väiksem kui 1,5-kordne Portugali sotsiaaltoetuste indeks („*Indexante dos Apoios Sociais*“ ehk IAS, 2021. aastal 438,81 eurot), või kahe kolmandikuga nende keskmisest igakuisest võrdlussissetulekust, kui see oli selle indeksiga võrdne või sellest suurem. Abikõlblikud olid juhtivtöötajad, kelle äritegevus oli COVID-19 pandeemia tõttu ajutiselt peatatud või kes olid toetustaotlusele eelnend 30 päeva jooksul eelmise aasta sama kuu või sellele perioodile eelnend kahe kuu keskmisega võrreldes kaotanud vähemalt 40 % tulust. Kõikidel juhtudel oli hüvitise alampiir 50 eurot, mida suurendati 50 %-ni igakuisest kindlakstehtud sissetuleku vähenemisest, kui sissetulek oli vähenenud vahemikus 50–100 % Portugali sotsiaaltoetuste indeksist, või 50 %-ni Portugali sotsiaaltoetuste indeksist, kui sissetuleku vähenemine ületas seda indeksit;

- (21) „Ministrite nõukogu 6. juuni resolutsiooni nr 41/2020“ lisa punktiga 2.5.1, täpsustatuna „valitsuse 3. augusti määruse nr 180/2020“ artiklitega 10–12 ja laiendatuna „valitsuse 15. veebruari määruse nr 37-A/2021“ lisa artiklitega 5–7, kehtestati loovisikute, autorite, tehnikute ja muude loomevaldkonna spetsialistide sotsiaaltoetuskava. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis s. Meede nägi ette igakuise hüvitise summas, mis võrdus Portugali sotsiaaltoetuste indeksiga („*Indexante dos Apoios Sociais*“ ehk IAS, 2021. aastal 438,81 eurot);

- (22) COVID-19 puhanguga toimetulekuks pikendas või muutis Portugal täiendavalt mitut tervishoiualast meetet. Eelkõige puudutab see põhjendustes 23–27 osutatud meetmeid.
- (23) Portugali terviseameti „6. mai norm nr 012/2020“, mida on muudetud 14. mail 2020, ja Portugali terviseameti „10. juuni norm nr 013/2020“, mida on muudetud 23. juunil 2020, ning „3. märtsi dekreetseadus nr 10-A/2020“ võimaldasid osta isikukaitsevahendeid, mida kasutada töökohtadel, eelkõige riiklikes haiglates, pädevates ministeeriumides, omavalitsustes ning Assooride ja Madeira autonoomsetes piirkondades. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis n.
- (24) „13. märtsi dekreetseadusega nr 10-A/2020“ kehtestati koolihügieeni kampaania, mille eesmärk oli tagada õpetajate, muude töötajate ja õpilaste turvaline kooli naasmine. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis o.
- (25) Portugali terviseameti „6. mai norm nr 012/2020“, mida on muudetud 14. mail 2020, ja Portugali terviseameti „10. juuni norm nr 013/2020“, mida on muudetud 23. juunil 2020, nägid ette riiklike haiglate statsionaarseid patsiente ja töötajaid ning hooldekodude ja lastehoiuasutuste töötajaid COVID-19 suhtes testida. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis p.

- (26) „31. märtsi seaduse nr 2/2020“ artikliga 42-A, muudetuna „24. juuli seaduse nr 27-A/2020“ artikliga 3, ja „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artikliga 291 kehtestati uus erihüvitis riikliku tervishoiusüsteemi töötajatele, kes osalesid COVID-19 puhangu tõrjes. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis q. Meede kujutab endast tulemustasu, mida maksti ühekordselt ja mis vastas 50 %-le töötaja tavapärasest brutopalgast.
- (27) „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikkel 6 ning „2. veebruari dekreetseaduse nr 10-A/2021“ artiklid 4–8 nägid ette palgata riiklikusse tervishoiuteenistusse täiendavaid tervishoiutöötajaid ja tasustada ületunnitööd, et aidata lahendada pandeemiaga seotud probleeme. Meedet kirjeldatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1354 artikli 3 punktis t.
- (28) Portugal vastab määruse (EL) 2020/672 artiklis 3 sätestatud finantsabi taotlemise tingimustele. Portugal on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks võetud riiklike meetmete tõttu alates 1. veebruarist 2020 kasvanud 6 920 192 416 euro võrra. Tegu on järsu ja olulise kasvuga, sest see on ühtlasi seotud selliste olemasolevate riiklike meetmete pikendamise või muutmisega, mis on otseselt seotud lühendatud tööaja kavade ja samalaadsete meetmetega, mis hõlmavad olulist osa Portugali ettevõtjatest ja tööjõust. Portugal kavatseb kasvanud kulutusi rahastada 386 417 324 euro ulatuses liidu vahenditest ja 299 312 604 euro ulatuses omaenda vahenditest.

- (29) Kooskõlas määruse (EL) 2020/672 artikliga 6 on komisjon Portugaliga konsulteerinud ja veendunud, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on järsku ja oluliselt kasvanud otseselt COVID-19 puhangu tõttu rakendatavate lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmete tõttu ning asjakohaste tervisemeetmete rakendamise tulemusena, nagu on osutatud 17. septembri 2022. aasta taotluses.
- (30) Portugali 17. septembri 2022. aasta taotluses ning põhjendustes 23–27 osutatud tervishoiumeetmete kulutuste summa on 1 382 230 075 eurot.
- (31) Seetõttu tuleks anda finantsabi, et aidata Portugalil tulla toime COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Komisjon peaks tegema otsused osamaksete tagasimaksetähtaegade, suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse kohta tihedas koostöös liikmesriikide ametiasutustega.
- (32) Arvestades et rakendusotsuses (EL) 2020/1354 märgitud abi kättesaadavuse aeg on möödunud, on täiendava finantsabi jaoks vaja uut kättesaadavusaega. Rakendusotsusega (EL) 2020/1354 ette nähtud 18 kuu pikkust finantsabi kättesaadavuse aega tuleks pikendada 21 kuu võrra ja selle tulemusel peaks abi kättesaadavuse aeg olema kokku 39 kuud alates rakendusotsuse (EL) 2020/1354 jõustumisele järgnevast päevast.

- (33) Portugal ja komisjon peaksid võtma käesolevat otsust arvesse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 osutatud laenulepingus.
- (34) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse alutada seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige vastavalt aluslepingu artiklitele 107 ja 108. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.
- (35) Portugal peaks kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest komisjonile korrapäraselt teatama, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Portugal neid kulutusi teinud.
- (36) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on arvesse võetud Portugali olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning määruse (EL) 2020/672 kohaseid finantsabi taotlusi, mille teised liikmesriigid on juba esitanud või kavatsesid esitada, kohaldades sealjuures võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2020/1354 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liit annab Portugalile laenu kuni 6 234 462 488 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.

2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 39 kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Esimene osamakse makstakse välja määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel. Kõik edasised osamaksed tehakse vastavalt kõnealuse laenulepingu tingimustele või asjakohasel juhul siis, kui jõustub selle laenulepingu *addendum* või Portugali ja komisjoni vahel sõlmitud muudetud laenuleping, mis asendab algse laenulepingu.“

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Portugal võib rahastada järgmisi meetmeid:

- a) toetus töölepingute säilitamiseks töö ajutise katkestamise või tavapärase tööaja lühendamise korral, mis on ette nähtud „12. veebruari seaduse nr 7/2009“ artiklitega 298–308 ja mida on täpsustatud „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artikliga 142;
- b) uus ja lihtsustatud eritoetus töölepingute säilitamiseks töö ajutise katkestamise või tavapärase tööaja lühendamise korral, mis on ette nähtud „26. märtsi dekreetseadusega nr 10-G/2020“, mida on viimati muudetud „19. juuni dekreetseaduse nr 27-B/2020“ artikliga 2 ja täpsustatud „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artikliga 142;
- c) kutseõppe eriprogrammid töölepingute säilitamiseks töö ajutise katkestamise või tavalise tööaja lühendamise korral, mis on ette nähtud „26. märtsi dekreetseaduse nr 10-G/2020“ artikli 5 lõikega 2 ja artiklitega 7–9;

- d) uus eritoetus ettevõtetele äritegevuse jätkamiseks, nagu on ette nähtud „19. juuni dekreetseaduse nr 27-B/2020“ artiklitega 4 ja 5 ning „30. juuli dekreetseaduse nr 46-A/2020“ artikliga 14-A, viimati muudetuna „12. mai dekreetseaduse nr 32/2021“ artikliga 2 ja täpsustatuna valitsuse „14. mai määrusega nr 102-A/2021“;
- e) uus sissetuleku stabiliseerimise lisatoetus töötajatele, kelle suhtes kohaldatakse punktis a või b osutatud meetmeid töölepingute säilitamiseks töö ajutise katkestamise või tavalise tööaja lühendamise korral, mis on ette nähtud „19. juuni dekreetseaduse nr 27-B/2020“ artikliga 3, muudetuna „14. augusti dekreetseaduse 58-A/2020“ artikliga 2;
- f) uus astmeline eritoetus töölepingute säilitamiseks tavapärase tööaja lühendamise korral, mis on ette nähtud „30. juuli dekreetseaduse nr 46-A/2020“ artikliga 4, viimati muudetuna „13. augusti dekreetseaduse nr 71-A/2021“ artikliga 2;
- g) füüsilisest isikust ettevõtjate, mitteametlike töötajate ja juhtivtöötajate uus eritoetus, mis on ette nähtud „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikliga 26, viimati muudetuna „11. augusti seaduse nr 31/2020“ artikliga 2, ja „31. märtsi seaduse nr 2/220“ artikliga 325-G, mis on lisatud „24. juuli seaduse 24-A/2020“ artikliga 3;

- h) uus peretoetus töötajatele, kes ei saa töötada, kuna neil on vaja abistada oma lapsi või muid ülalpeetavaid, kes on alla 12-aastased või – vanusest olenemata – kellel on puue või kes põevad kroonilist haigust, nagu on ette nähtud „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikliga 23, viimati muudetuna „7. aprilli seaduse nr 16/2021“ artikliga 3;
- i) uus eritoetus koolitajate töölepingute säilitamiseks seoses kutseõppe peatamisega, nagu on ette nähtud „valitsuse 19. märtsi määrusega nr 3485-C/2020“, „valitsuse 10. aprilli määrusega nr 4395/2020“ ja „valitsuse 28. mai määrusega nr 5897-B/2020“;
- j) Assooride autonoomse piirkonna tööhõivega seotud piirkondlikud meetmed, mis on ette nähtud „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 8. aprilli resolutsiooniga nr 97/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 28. aprilli resolutsiooniga nr 120/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 5. mai resolutsiooniga nr 128/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 5. mai resolutsiooniga nr 129/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 15. juuli resolutsiooniga nr 195/2020“, „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 15. juuli resolutsiooniga nr 196/2020“ ja „Assooride piirkondliku valitsuse volikogu 17. juuli resolutsiooniga nr 200/2020“;

- k) Madeira autonoomse piirkonna piirkondlikud tööhõivega seotud meetmed, mis on ette nähtud „Madeira piirkondliku valitsuse 13. märtsi resolutsiooniga nr 101/2020“ ja „Madeira piirkondliku valitsuse asejuhi ning sotsiaalse kaasatuse ja kodakondsuse piirkondliku sekretariaadi 22. aprilli määrusega nr 133-B/2020“;
- l) uus toetus töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kellel oli profülaktilise isolatsiooni tõttu ajutiselt keelatud oma kutsealal tegutseda, nagu on ette nähtud „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikliga 19, muudetuna „3. septembri dekreetseaduse nr 62-A/2020“ artikliga 2, ja „31. märtsi seaduse nr 2/2020“ artikliga 325-F, muudetuna „24. juuli seaduse 27-A/2020“ artikliga 3;
- m) uus haigushüvitis COVID-19-sse haigestumise korral, nagu on ette nähtud „töö-, solidaarsus- ja sotsiaalkindlustusministri ning tervishoiuministri 3. märtsi määrusega nr 2875-A/2020“, „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artikliga 20, muudetuna „3. septembri dekreetseaduse nr 62-A/2020“ artikliga 2, ja „31. märtsi seaduse nr 2/2020“ artikliga 325-F, muudetuna „24. juuli seaduse nr 27-A/2020“ artikliga 3;

- n) isikukaitsevahendite ostmine nende kasutamiseks töökohtadel, eelkõige riiklikes haiglates, pädevates ministeeriumides, omavalitsusasutustes ning Assooride ja Madeira autonoomsetes piirkondades, nagu on ette nähtud „Portugali terviseameti 6. mai normiga nr 012/2020“, mida on muudetud 14. mail 2020, ja „Portugali terviseameti 10. juuni normiga nr 013/2020“, mida on muudetud 23. juunil 2020, ning „13. märtsi dekreetseadusega nr 10-A/2020“;
- o) koolihügieeni kampaania, mille eesmärk on tagada õpetajate, muude töötajate ja õpilaste turvaline kooli naasmine, nagu on ette nähtud „13. märtsi dekreetseadusega nr 10-A/2020“;
- p) riiklike haiglate statsionaarsete patsientide ja töötajate ning hooldekodude ja lastehoiuasutuste töötajate testimine COVID-19 suhtes, nagu on ette nähtud „Portugali terviseameti 6. mai normiga nr 012/2020“, mida on muudetud 14. mail 2020, ja „Portugali terviseameti 10. juuni normiga nr 013/2020“, mida on muudetud 23. juunil 2020;
- q) uus erihüvitis riikliku tervishoiusüsteemi töötajatele, kes osalesid COVID-19 puhangu tõrjes, nagu on ette nähtud „31. märtsi seaduse nr 2/2020“ artikliga 42-A, muudetuna „24. juuli seaduse nr 27-A/2020“ artikliga 3, ja „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artikliga 291;

- r) uus erakorraline toetuskava füüsilisest isikust ettevõtjatele, töötajatele, kellel puudub juurdepääs muudele sotsiaalkaitsemehhanismidele, ja juhtivtöötajatele, kelle sissetulekut on COVID-19 pandeemia oluliselt mõjutanud, nagu on ette nähtud „31. detsembri seaduse nr 75-B/2020“ artiklis 156 ja mille suhtes kohaldatakse kõnealuse artikli punkti 2 alapunkte c–f, nagu on üksikasjalikult täpsustatud „valitsuse 25. jaanuari määruses nr 19-A/2021“ ja mida on pikendatud „27. novembri dekreetseaduse nr 104/2021“ artikliga 12;
- s) loovisikute, autorite, tehnikute ja muude loomevaldkonna spetsialistide uus sotsiaaltoetuskava, mis on ette nähtud „ministrite nõukogu 6. juuni resolutsiooni nr 41/2020“ lisa punktis 2.5.1, nagu on täpsustatud „valitsuse 3. augusti määruse nr 180/2020“ artiklites 10–12 ja laiendatud „valitsuse 15. veebruari määruse nr 37-A/2021“ lisa artiklitega 5–7;
- t) täiendavate tervishoiutöötajate palkamine ja ületunnitöö riiklikus tervishoiuteenistuses, et aidata lahendada pandeemiaga seotud probleeme, nagu on ette nähtud „13. märtsi dekreetseaduse nr 10-A/2020“ artiklis 6 ja „2. veebruari dekreetseaduse nr 10-A/2021“ artiklites 4–8.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Portugali Vabariigile.

Käesolev otsus jõustub selle adressaadile teatavakstegemise päeval.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja
